

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.

Abonnementsprijs f 7,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar.

Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Het gezelschap van de vreemdeling

Ik ben een gezelschap van allen, die U vrezen en van hen, die Uw bevelen onderhouden.

Psalm 119 : 63

Dezelfde woorden aan het begin als de vorige keer: „Ik ben.....”, maar wat een verschil. Vorige maal waren zij de inleiding tot de belijdenis van het vreemdelingschap. Dát getuigt van de eenzaamheid van de dichter ten opzichte van deze wereld. Nu echter horen we van gemeenschap. Dezelfde dichter is vreemdeling en metgezel tegelijkertijd. Echter telkens van anderen. Hij is een metgezel van allen, die God vrezen. Zo heeft de vreemdeling een gezelschap op zijn doorreis door deze wereld naar het betere vaderland. De eenzamen zijn door God gezet in een huis-
~~gezin~~

Het vreemdeling-zijn is een wonder, maar niet minder het gezelschap, dat op zijn weg gevonden wordt. Het woord in het Hebreeuws voor „gezel” is afgeleid van een werkwoord dat betekent: tezamen brengen, binden. Een gezelschap is dus iemand, die gemeenschap heeft met een ander doordat hij aan hem verbonden is. Hier geldt het woord: „Zullen twee tezamen wandelen, tenzij dat zij bijeengekomen zijn?” In deze wereld is in wezen niets dan verstrooiing. De zonde heeft ontbonden. En al is het waar, dat voor een tijd hier beneden twee of meer kunnen samenstemmen, het is niet blijvend tot in de eeuwigheid, omdat de liefde tot en uit God gemist wordt. Maar door het wonder van Gods werk is er gemeenschap en samenbinding van alle vreemdelingen. Zij zijn wezenlijk gelijk gericht, n.l. op de eeuwige erfenis, die zij uit vrije genade ontvangen. Door God geroepen uit de duisternis tot Gods wonderbaar licht zijn ze uit en in God aan elkaar verbonden.

Hoor het deze dichter belijden: „Ik ben een gezelschap van allen, die U vrezen en die Uw geboden onderhouden”. Opmerkelijk is het, dat de dichter hier spreekt van de openbaring van Gods werk in het leven van hen, van wie hij een gezelschap is. Die dus maar niet alleen het wonder van Gods werk bespreken, doch het ook beleven.

„Die U vrezen”. Het is niet vreemd in het „gouden alfabet”, zoals Psalm 119 genoemd is, te lezen over de vreze des Heeren. Het is het lied der godzaligheid. En deze dichter vreest de Heere in zijn leven. Hij heeft Gods Wet en Woord in zijn leven ontmoet. Hij heeft gebedd vanwege dat Woord en weet er telkens van te spreken. En nochtans zijn de uitgangen van zijn hart en leven naar de Heere in Zijn onwankelbare beloften. „Mijn ziel is, bezweken van verlangen naar Uw heil, op Uw Woord heb ik gehoopt”. Hij kent zichzelf in zijn afdwalingen en vraagt gedurig om ze des te meer te ontdekken en nochtans kan hij

Gods geboden niet vergeten. Zo gaat het om de eer van God in zijn leven.

De vreze des Heeren is niet de bange vrees op zichzelf zonder openbaring naar boven. Neen, door alle bangheid heen mag hij gedurig weer opnieuw op de Heere zien en kan alleen rusten in het Woord Zijner vergeving.

En nu is hij verbonden met allen, die de Heere vrezen. Niet alleen met de uitnemendste van die, de meest bespraakte enz. Neen, hij verheugt zich in het gezelschap van hen, die in welke maat ook God vrezen. „Zeer gaarne wil hij met hen nederzitten op de allerlaagste banken van de school des geloofs”, zegt Spurgeon ergens.

En dat gezelschap komt ook uit in het samen onderhouden van Gods bevelen. Niet alleen in de innerlijke vreze des Heeren, maar ook in de vrucht daarvan. De dichter zoekt het gezelschap niet van hen, die met allerlei redeneringen voorbijgaan aan Gods inzettingen. Hij begeert met hen samen Gods Woord te zoeken, naar Gods instelling onder dat Woord te zijn en in handel en wandel Zijn Woord te betrachten. Waar de reuk en de smaak van de vreze Gods worden gemist, daar is hij in wezen niet een gezelschap. En het is uiteindelijk de liefde tot Gods woorden, die samenbindt.

Is dat „gezelschap” u vreemd? Het is een opmerkelijk verschijnsel, dat velen schuwen de ontmoeting met die de Heere vrezen. Men gaat wel op naar Gods huis, maar het Woord blijft achter de kerkdeur. Een gesprek over het Woord van God, over de eeuwige dingen gaat niet met zulken. Zelfs staat men er vijandig tegenover. Hoe wordt zo de kerkgang van hen veroordeeld, hoe kan het Woord Gods kracht doen zonder dat er behoefte leeft én in Gods huis én daarbuiten deze gemeenschap te zoeken?

De vreze des Heeren verbindt. Niet op een onnatuurlijke manier, maar juist door de aard van de liefde Gods. Door die liefde is er in de

VAN DE ADMINISTRATIE

Tot onze blijdschap mochten wij weer 8 nieuwe abonnees inschrijven, waaronder er enkele waren, die er bijvoegden: In navolging van Ds. v.d. Ent mag ik u een nieuwe abonnee opgeven. Zijn er nog meerderen, die dit goede voorbeeld willen navolgen? Nu de vakantie voorbij is, is er toch wel gelegenheid om voor ons blad te werken? Naar reacties blijven wij uitzien, omdat wij overtuigd zijn, dat ons blad nog niet overal bekend is. Het gaat toch om de handhaving der oude gereformeerde beginselen? Dit mag wel benadrukt worden in onze tijd, waarin gekonstateerd wordt, dat de beginselen der Reformatie worden verlaten en daartegenover gesteld een leer, die naar de mens is, maar in wezen tegen hem is, omdat zij de mens misleidt voor de eeuwigheid. Telkens mogen wij vernemen, dat ons blad met instemming wordt gelezen, waarom wij met alle vrijmoedigheid onze abonnees opwekken „Bewaar het Pand” in alles te steunen. Ten laatste berichten wij, met dank te hebben ontvangen f 30,- aan giften. Ons gironummer is nog steeds 704350, t.n.v. Adm. „Bewaar het Pand”, v. Eeghenstraat 14, Alphen a/d Rijn.

v.d.L.

kerk des Heeren de gemeenschap onder elkander.

En hoever of het er vandaag vanaf mag zijn, het blijft waar: ik ben een gezelschap van allen, die U vrezen. Niet maar: ik word, al zal het eenmaal in de hemelse heerlijkheid volmaakt worden. Ik ben, waar het geloof gelooft en de liefde werkzaam is.

In Wie dit gezelschap gegrond is? Alleen in Hem, in Wie Psalm 119 zijn volle vervulling gevonden heeft. In Christus Jezus. Geen vreemdeling op aarde is er, geen mede-vreemdeling zou hij vinden buiten Hem. Hij droeg de heilige Wet in Zichzelf ook toen aan Hem vervuld werd: „Ik ben mijn broederen vreemd en onbekend mijner moeders kinderen”. Vriend én metgezel waren van Hem gevluht in het bange uur van verlaten en betaling der schuld voor God. Hij heeft de pers alléén getreden. Om zo de gemeenschap met God te verwerven en gezellen voor de vreemdeling op aarde. Zo heeft Hij dit gezelschap gesticht in Zijn eigen bloed.

Wat moest het dan meer openbaar komen in de beoefening onder elkaar. Ook in de praktijk van het dagelijkse leven. Tot nut van elkander. En des te meer komt dat gezelschap openbaar in één geloof, hoop en liefde naarmate zij zichzelf leren verliezen en groot van God leren spreken.

’t Rechtvaardig volk zal welig groeien;
Daar twist en wrok verdwijnt,
Zal alles door de vrede bloeien,
Totdat geen maan meer schijnt.

D. Slagboom

De Christinnereis is voor jong en oud

40.

Gekomen in het huis van Gajus werd Kleinmoedig van alle kanten omringd met zegeningen. Allen waren blij met elkander in de Heere. Hij kwam Zijn hand tot een kleine te wenden, op te halen uit een ruisende kuil en op een rotssteen te stellen.

Op de vraag van de oude Eerlijk: „Hebt ge vroeger ook een zekere Vreesachtig gekend, een pelgrim evenals wij?” antwoordde Kleinmoedig: „Wel zeker heb ik hem gekend! Hij

was geboortig uit de stad Stompzinnigheid, enige uren ten noorden van de stad Verderf en even ver verwijderd van de plaats vanwaar ik afkomstig ben. Wij kenden elkander zeer goed, want hij was mijn oom, een broeder van mijn vader. Er was een grote overeenkomst tussen ons, wat het karakter betreft, en ik geloof ook dat wij uiterlijk enige gelijkenis hadden”.

Eerlijk: „Nu bespeur ik het ook en ik kan

volkomen begrijpen dat gij met elkander verwant zijt, want gij hebt dezelfde bleke gelaatskleur, dezelfde oogopslag en ook uw spraak heeft veel overeenkomst met de zijne".

Kleinmoedig: „Velen, die ons beiden gekend hebben, beweren dit, en daarbij allerlei hoedanigheden die ik in hem heb opgemerkt, heb ik in mijzelf ook waargenomen".

Hier wordt dus van tweeërlei familieband gesproken. De eerste van Adamswege en de tweede van Christuswege. Gelijk de geboorteplaatsen niet ver van elkander verwijderd lagen, is er ook maar weinig verschil te bemerken tussen Stompzinnigheid en Onzekerheid. Beiden missen van huis uit een vaste en scherpe gedachtengang, want het denken vanuit de mens is stompzinnig en onzeker, daar hij verduisterd is in zijn verstand. Maar van Christuswege hebben zij door Zijn Geest een scherpe en vaste gedachtengang. Zij hebben een wijs hart van de Heere ontvangen. Geleerd van de Heere, hebben zij tot roem van Zijn genade een gezonde kennis van geestelijke zaken.

„Kom mijn vriend", zei de trouwe Gajus, „wees welgemoed, gij zijt welkom in mijn huis! Begeer maar wat gij verlangt en wat gij behoeft, en als mijn dienstboden iets voor u kunnen doen, zijn zij geheel tot uw dienst". „Welk een ongedachte gunst valt mij te beurt", zei Kleinmoedig, „het is als de zon, die door de donkere wolken heenbreekt. Moest de aanval van de reus nu daartoe leiden, dat ik hier zulk een welkom onthaal vinden mag?"

Nauwelijks had hij deze woorden geuit, of één der huisgenoten kwam haastig binnengelopen en deelde mee, dat op een uur afstands een zekere pelgrim Nietrecht door de bliksem getroffen was en op de plaats dood was gebleven.

„Ach", zei Kleinmoedig, „is hij gedood? Een paar dagen voor ik hier kwam, had hij mij ingehaald en wilde mijn reismakker zijn. Toen Verdelger de reus ons overviel, was ook hij bij mij. Hij was echter vlug ter been en ontsnapte. Maar het schijnt dat hij ontsnapte om te sterven en dat ik gegrepen werd om te leven".

Wat rechtstreeks scheen te leiden tot de dood. Bevrijdt ons dikwijls uit de bangste nood, Beschikkingen, waar we als de dood voor beven, Verstrekken vaak de nederigen ten leven. Ik werd gegrepen; hij ontkwam en vloot, Maar kruislings ging 't, ik 't leven, hij de dood.

Een bericht dat tot nadenken stemt. Elk ogenblik kan onze levensdraad afgesneden worden. Kennen wij de Heere zoals Hij gekend moet worden tot zaligheid? Kunnen wij Hem ontmoeten, of ligt er nog een onverzochte schuld op onze consciëntie? Laten wij ons innerlijk toch met ernst beproeven aan de proefsteen van Gods getuigenis. Maar desniettemin gaat de gang van het leven door.

Weldra naderde de tijd waarop het huwelijk tussen Mattheüs en Barmhartigheid werd voltrokken, en ook gaf Gajus zijn dochter Phebe ter vrouw aan Jacobus; daarna vertoefden zij nog enkele weken in het huis van Gajus, en brachten de tijd door naar het gebruik der pelgrims. Toen de dag van het vertrek bepaald was, bereidde de heer des huizes een feestmaal en zij aten en dronken en verheugden zich in eenvoudigheid des harten.

Nu was de ure van scheiden gekomen, waarom Stoutmoedig om de rekening vroeg. Maar Gajus wilde daarvan niets horen, en zeide, dat bij hem als vaste regel gold, dat pelgrims nooit het geringste mochten betalen voor hun onderhoud. Steeds stond zijn huis voor hen open, en hij wachtte zijn betaling van de Barmhartige Samaritaan, die hem beloofd had, dat hij bij zijn wederkomst alles zou vergoeden wat hij aan hen zou ten koste leggen. Toen zei Stoutmoedig tot hem: „Geliefde, gij doet trouwelijk in al hetgeen gij doet aan de broeders en aan de vreemdelingen, die getuigd hebben van uw liefde in de tegenwoordigheid der gemeente; welke indien gij geleide doet, gelijk het Gode waardig is, zo zult gij wel doen".

Toen nam Gajus hartelijk afscheid van allen,

inzonderheid van zijn kinderen en van Kleinmoedig, wie hij voor de reis nog enige versterkingen meegaf.

En Gajus deed geleide, hij gaf hun bliken en bewijzen van zijn liefde bij het afscheid, die ook dienden tot herinnering op de weg. Het was alsof hij met zijn hart en gebed deze reizigers vergezelde naar Sion.

Hierin werd de onderhouding van de gemeenschap der heiligen bestendigd. Het was dus in de grond der zaak een voort helpen op de weg, een verstrekken van hetgeen men daartoe nodig had. En daarin werd de zorgende liefde van Gods barmhartigheid gesmaakt.

Nadat zij de huisdeur waren uitgegaan, scheen het dat Kleinmoedig in de zin had achter te blijven. Zodra Stoutmoedig dit bespeurde, zei hij: „Kom, broeder Kleinmoedig, gij moet met ons meereizen, ik zal uw leidman zijn en wij zullen lief en leed samen delen".

Kleinmoedig: „Ach, ik heb een reismakker nodig, die geheel en al bij mij past. Gij allen zijt levenslustig en sterk, maar ik zoals gij ziet, ben zwak. Liever wil ik dus, om mijn vele zwakheden, achteraan komen, ten einde niet mijzelf en u tot last te zijn. Ik ben, zoals gij weet, van zeer gevoelige en zwakke aard, en wat vele anderen kunnen dragen, zal mij hinderen en aanstoot geven. Ik houd niet van vrolijk lachen, van fraaie klederen, van nutteloze vragen. Ik ben zo zwak, dat het misschien mij ergert, waarin anderen geen bezwaar vinden. Ik weet al de waarheid niet, ik ben nog maar een zeer onkundige pelgrim. Het gebeurt wel eens dat ik zie hoe een ander zich verblijdt in de Heere, en dan ben ik enkel onrust, omdat ik zijn blijdschap niet kan delen. Ik gevoel mij als een zwakke onder de

sterken, als een kranke temidden van gezonden, een verachte fakkel, naar de mening desgenen die gerust is, zodat ik niet weet wat te doen".

„Maar broeder", sprak Stoutmoedig, „ik heb in opdracht de kleinmoedigen te troosten en de zwakken te ondersteunen. Het is goed voor u indien gij met ons gaat; wij zullen onze voetstappen richten naar de uwe, en u helpen, wij zullen onszelf verloochenen om uwentwil, zowel wat onze meningen als wat onze daden betreft. Wij zullen niet spreken in uw bijzijn over twijfelachtige punten, wij zullen trachten u in allen alles te wezen, liever dan dat gij bij ons zoudt achterblijven".

Alles wordt in het werk gesteld door Stoutmoedig om Kleinmoedig er bij te houden. Door aan zijn redenering toe te geven zou de man wel een zonderling kunnen worden, terwijl pelgrims zich als mens onder de mensen hebben te gedragen. Pas heeft hij zo loffelijk gesproken van de Heere, gezongen van Zijn daden in de onderhouding van de gemeenschap der heiligen en nu wil hij zich weer terugtrekken om gedurig in zelfbeklag neder te zitten, tot grote schade van zijn innerlijk leven. De Heere wil dat wij als gast en vreemdeling op de aarde, de dingen zoeken die boven en eeuwig zijn. Het pelgrim zijn is mens worden door te leren leven vanuit de Schrift. „Opdat de mens Gods volmaakt zij, tot alle goed werk volmaaktelijk toegerust". Maar gelukkig stelt Stoutmoedig alles in het werk Kleinmoedig er bij te houden, naar de opdracht van zijn Meester en de liefde tot zijn persoonlijk leven als kind des Heeren.

Nijkerk

R. Kok

Naar de Katechisatie

80

DE NAAM CHRISTUS (2)

a. Het profetisch ambt

We mogen de drie ambten van Christus niet van elkander scheiden, zo hebben we in onze vorige les opgemerkt. Want in de bediening van de drie ambten heeft Christus het grote verlossingswerk volbracht, tot herstel van het geschonden beeld Gods en de verbroken ambtsvervulling van de mens.

Anderzijds mogen we de drieërlei ambtsbediening van Christus wel ONDERscheiden, haar echter blijvende zien in haar eenheid.

Tot volvoering van het verlossingswerk was nodig HET PROFETISCH AMBT. Want die verlossing moest in 't licht gesteld worden en verkondigd. De kennis hiervan was voor de gevallen mens verborgen en zelf kon de mens die niet aan 't licht brengen, want zijn verstand is verduisterd.

Alle ware kennis is verloren gegaan door de val. Adam kende God niet meer. Duidelijk bewijs hiervoor is, dat Adam en Eva zich verborgen toen God in de hof kwam.

Nodig was dus, dat God Zich opnieuw kwam openbaren. Maar dit kon niet anders dan in Christus, de verordeneerde en gezalfde Middeelaar. Vandaar dat we die openbaring noemen: de bijzondere openbaring, d.i. de openbaring in Christus. Onder het Oude Testament in de BELOFTE van het Evangelie en in de Nieuwe bedeling door de VERVULLING van de heilsbelofte.

De evangelist Johannes schrijft in zijn evangelie, hoofdstuk één, vers 18: „De eniggeboren Zoon, Die in de schoot des Vaders is, Die heeft Hem (de Vader) ons verklaard".

Maar ook was het nodig, dat de verborgen raad en wil der verlossing zou onthuld en bekendgemaakt worden. Christus heeft Zijn ambtelijke bediening vervuld geheel overeenkomstig Gods VERLOSSINGSPLAN. In alles deed Hij Zijn Middelaarswerk in afhankelijkheid van de wil des Vaders. „Niet Mijn wil, maar Uw wil geschiede", zo bad hij in de hof van Gethsémané.

Wat komt hierin duidelijk naar voren, dat GOD ZELF uit heeft gemaakt hoe de verlossing moest geschieden.

De mens van vandaag wil daar niet meer van

weten. Zeker, door alle eeuwen heen zien we dit, maar toch in onze dagen al sterker. Treedt in de moderne levensbeschouwing niet sterk op de voorgrond, dat de mens het moet en kan doen? We leven als 't ware in de eeuw van de mens. De mens met zijn weten en kunnen meent alles in zijn hand te hebben. In alles gaat het om de mens! In zijn verwaandheid denkt hij te heersen over de Bijbel en zal zelf dan bepalen hoe men Gods Woord moet zien en opvatten.

En zo doet hij ook ten opzichte van het zalig worden.

Dit wil de mens zelf bepalen, naar zijn idee en smaak. Van zonde, schuld en oordeel, van Gods heilig recht wil men niet meer weten, of men glijdt lichtvaardig over deze dingen heen. Maar wat leert de Heere Zijn volk? Is het niet de zalige beleving zalig te kunnen worden, zo, dat God erin verheerlijkt is geworden en al Zijn deugden? Want dit volk kreeg GOD lief in al Zijn volmaaktheden!

Onze Heidelberger verklaart in Zondag 12, dat Christus de verborgen raad en wil Gods van onze verlossing volkomenlijk heeft geopenbaard.

Zijn profetische bediening omvat: prediking, het verrichten van wonderen en de voorspelling.

In het Oude Testament deed Christus dit reeds door middel van Zijn PROFETEN. Zij spraken door de Geest van Christus, 1 Petrus 1 : 11. U kunt de tekst zelf wel erop naslaan.

De profeten van de oude bedeling deden ook wonderen. Niet door hun eigen kracht, maar door de kracht van de Geest van Christus.

Zij wezen dan ook allen heen naar Christus. Zie o.a. bij Mozes, Deut. 18 : 15.

Christus trad als de hoogste Profeet op in Zijn omwandeling op aarde. Hij leerde als machthebbende. Hij verrichtte Zijn profetische, priesterlijke en koninklijke wonderen. Kunt U een profetisch, een priesterlijk en een koninklijk wonder opnoemen? D.w.z. een wonder, waarin het profetische bijzonder op de voorgrond treedt, of het priesterlijke, of het koninklijke.

Christus voorspelde ook de toekomst. O.a.

Zijn eigen lijden en sterven; de verwoesting van Jeruzalem en Zijn wederkomst. Waar? Na Zijn hemelvaart blijft Christus Zijn profetisch ambt vervullen. Extra-ordinair door de apostelen, profeten en evangelisten, Efeze 4:11. Hun werden gegeven buitengewone gaven des Geestes. En deze waren nodig tot vestiging van de kerk in een vijandige wereld, zoals toen van de zijde van het heidendom.

Na de apostelen bedient Christus Zijn profetisch ambt door middel van het blijvend ambt van de herders en leraars. Toen de kerk eenmaal gevestigd was, vielen bij de dood van de apostelen ook de extra-ordinaire gaven weg en gingen zij over in de gewone ambtelijke gaven.

Zo onderwijst Christus nu Zijn kerk als Profeet door middel van de bediening des Woords en het onderwijs uit Zijn Woord. Dit is de objektieve zijde van Zijn profetische bediening.

Maar Christus leert ook INWENDIG door Zijn Geest, Zich bedienend van Zijn Woord. Dit is de subjektieve zijde. De prediking brengt het Woord TOT het OOR, Christus brengt het

door Zijn Geest tot in het HART.

het verstand en het hart en legt erin het beginsel van de ware Godskennis, om God te kennen in Zijn algenoegezaamheid, zichzelf in zijn vloekwaardigheid en Jezus in Zijn dierbaarheid.

Door deze ware, levende kennis funktioneert het profetisch ambt van Christus in de gelovigen, Gods kinderen. Zij worden weer profeten om Zijn Naam te belijden, Gods deugden te verkondigen.

Is het daarom niet van het grootste belang, dat in de prediking ook deze subjektieve zijde van Christus' ambtelijke bediening uitkomt? Zo zal de volle Christus gepredikt worden!

Maar zo zal ook door de toepassing van de Heilige Geest de ware mystiek gekend en beoefend worden.

Kent u iets van psalm 25 vers 7?

„Gods verborgen omgang vinden zielen, daar Zijn vrees in woont; 't Heilgeheim wordt aan Zijn vrienden, naar Zijn vreeverbong getoond”.

Urk

v.L.

aan Hem houdt, — en zo zult gij niet alleen doen, maar zo doet gij werkelijk de goede en heilige en volmaakte wil Gods, zonder dat gij het weet. Genoeg, dat gij dit éne weet: Zonder U, o mijn Profeet, mij van God gegeven, vermag ik niets”.

Vervloekt is het volk, dat de Wet niet bevaart, dat deze Profeet niet hoort en niet gelooft! Gezegend is het volk, dat bij Hem ter school gaat en alleen dit weet, dat het zonder Hem niets weet en ook niets vermag! O, welk een goede, geduldige Leraar is Hij! „Spreek, Heere, Uw dienstknecht hoort!”

Dr. Kohlbrugge

einde van een preek over Deut. 18 : 15-19

ATTENTIE

STIL ZIJN TOT GOD

U hebt dat bordje toch wel eens gelezen, in één der gangen van een ziekenhuis? Dat bordje waarop geschreven stond: Stilte!

Waar kunnen wij die stilte nu nog vinden? Leven wij niet in een wereld van groot lawaai? In de stad, in het dorp, op het land, op het water, in de lucht, in de fabriek, in de huiskamer, overal klinken de stemmen van een rumoerige wereld tot ons door. Vooral in de vakantiedagen lijkt heel de wereld wel één grote muziektent. Muziek op het strand, muziek op de camping, muziek op het water, muziek op het land.... Zo zoekt de mens in de vakantiedagen naar rust, maar vindt het nergens omdat.... hij kan niet meer stil zijn! Rusteloos gaat de mens door het rumoerige leven, en overal zouden de bordjes wel opgehangen moeten worden: Stilte! Stilte! In deze „attentie” zouden wij uw aandacht daarom willen vragen voor: het stil zijn tot God!

Stil zijn tot God is een genadegave, als wij dat leren mogen in een weg van moeite en strijd, in een weg van leed, kruis en druk, in een weg van geestelijke vertwijfeling en aanvechting. Stil zijn tot God is een genadegave, als wij dat leren mogen óók in deze wereld vol van zonde en ongerechtigheid, oordeel en gericht. Toen Israël door Farao achtervolgd, vlak voor de onstuimige wateren van de Rode zee dreigde om te komen, sprak Mozes tot het volk: „De HEERE zal voor u strijden, en gij zult stil zijn”. Vreest niet en staat vast, ziet het heil des Heeren!

Schilden, bogen, dolken,
Dappere oorlogsvolken,
Wijsheid, moed noch kracht,
Kunnen ooit in 't strijden,
Enig vorst bevrijden,
Zonder 's HEEREN macht.

Wat een rijke genadegave, als wij dan in dagen van moeite en strijd op de Heere leren zien, om het zwaard in de schede te steken en de Heere aan het woord te laten komen. Wees stil mijn ziel! stil tot God!

God is Rechter, Die 't beslist;
Die, als aller Oppervoogd,
Deez' vernedert, die verhoogt.

Drukt het kruis zwaar op uw schouder? Weet ge niet waar ge het zoeken moet? Grijpt de vertwijfeling u aan? Roept de smader u van alle kanten toe: Waar is nu uw God?

Wees stil mijn ziel! stil tot God, want dit weet ge wel, van Hem alleen is uw heil! Ruth had op de akker van Boaz getoefd, en had iets van Boaz ontvangen, en toen zij thuis kwam sprak Naomi tot haar: „Zit stil mijn dochter! totdat gij weet hoe de zaak zal vallen; want die man zal niet rusten tenzij dat hij heden deze zaak voleind hebbe”. De Heere doet geen half werk, Hij vergeet het geroep Zijner ellendigen niet. Hun geeft Hij moed en krachten, Die hopen op Hem wachten. Wees stil mijn ziel! Stil tot God, ook als de openbaring van zonden en ongerechtigheid u aangrijpt, de donkerheid in de kerk, de geesteloosheid, de oppervlakkigheid, allerlei godsdienst zonder God! Als ge ziet op de oordelen en gerichtten

Naar Hem zult gij horen

Wanneer twee miljoen Egyptenaren om de berg Sinaï gestaan hadden, dan zou toch niemand van hen iets van deze stem hebben vernomen; doch hier was het volk, tot hetwelk de Heere zeide: „Ik ben de Heere, uw God”. Deze hun God, Die Zijn Wet liet horen uit het vuur, gaf hun ook die schrikkelijke doodsangst.

Velen zijn er onder ons, die uiterlijk de Wet kennen en geleerd hebben, zonder evenwel de stem Gods zó in het vuur vernomen te hebben, dat zij daardoor van doodsangst niet wisten waar te blijven. Tot dezen zeg ik, dat al wie leven uit God ontvangt, een tijd kent, waarin hij de stem van God in zulk een donder en bliksem, in zulk een vuur vernomen heeft, zoals eertijds de kinderen Israëls. Ik wens degene geluk, wie de stem Gods, de stem Zijner Wet zó in de oren gedonderd heeft of dondert, dat hij daardoor geheel verschrikt en als doodgeslagen is.

„Gij zult geen andere goden voor Mijn Aangezicht hebben! Gij zult niet begeren”, — dat is de stem van de levende God uit het midden des vuurs!

Dit gebod en verbod moet bij u waarheid worden; het recht der Wet moet in u vervuld zijn.

Wat heeft God aan uw ganse christendom, als gij voor zulk een stem niet beeft en uitroept: „Wee mij. Hier hoor ik tot mij het woord: Gij zult niet begeren, gij zult niet dit, gij zult niet dat! En ik ben een afgodsdienaar, een moordenaar, een hoereerder en echtbreker, een dief en rover, een lasteraar van God en van mijn naaste, een weerspannige, en.... ik kan niet geloven;.... ik heb de eeuwige dood verdiend”.

Ik herhaal het: Wat heeft de levende God aan al dat praten van uw geloof, als gij u vleit met dingen, die toch bij u geen waarheid, geen werkelijkheid zijn! De Wet laat zich niet in een graf werpen. Die mens bedriegt zichzelf, die Gods stem verneemt en niet verbrijzeld wordt, die niet verslagen in angst des doodsblijdt. Dit „gij zult niet” is niet bij mij. De zodanige misleidt zijn hart wie het er niet om te doen is, dat dit „gij zult niet” bij hem in vervulling gekomen zij.

Waarheen dan nu, opdat dit bij u in vervulling gekomen zij? De berg der heiligheid op met uw verontschuldigen? met uw goede voornemens, met u in acht-nemen voor verdere zonden? Wie er lust toe heeft, die wage het, maar hij zal verpletterd worden. Naar God wilt gij heen? naar God met berouw, met boete, met vele tranen? Maar Hij spreekt in een vuur en in een gloed van toorn, die u verteert! O, welgelukzalig hij, die met een verbrijzeld en verslagen hart, bij het gevoel zijner verdoening, buigend onder het recht

Gods, in doodsbenauidheid het woord verneemt: „Uit het midden van u heb Ik een Profeet verwekt, naar Hem zult gij horen”.

God laat Zich niet met geen zondaar in. Zijn Geest kan Zich niet inlaten met het voor Hem verdoemde vlees. Maar God in Zijn ontferming geeft en heeft gegeven een Profeet, naar Hem moeten wij gaan. Deze Profeet houd ik u voor; Zijn Naam is: Jezus Christus.

Wie zich vervloekt en verdoemd gevoelt, wie in zijn doodsangst beeft voor de stem van de heilige God, die hore deze Profeet, gelijk God het heeft bevolen. Wie niet in de overeenstemming is met de Wet, die is de eerste dood gestorven; wie echter Hem, deze Profeet, niet hoort of wie Hem veracht, die sterft de tweede dood; wie Hem hoort, die ademt Hij van Zijn lippen eeuwig leven in de ziel; van deze neemt Hij weg de drievoudige dood.

Wat weten wij zonder deze Profeet van God? Slechts dit: Hij is een verterend vuur, en wij zijn verloren.

Wat doet deze Profeet als gij bij Hem ter school gaat, u door Hem laat onderwijzen?

Hij bestraalt u met Zijn wonderbaar licht, Hij openbaart Zichzelf aan u als de Waarheid, en gij ziet al de banden der duisternis en der onkennis van God van u afgeworpen. Hij openbaart u de ganse zaak uwer zaligheid, de ganse raad Gods, hoe dat alles waarheid is in Hem, de Heere Jezus, en Hij geeft u Zijn Geest. Hij neemt de blindheid, de aangeboren onwetendheid van u weg; Hij leert u, dat deze in vuur en gloed sprekende God, deze rechtvaardige Rechter door Hem uw Vader is; dat Hij Zelf aan Diens gerechtigheid voldaan heeft, en dat Hij dit „Gij zult niet” voor u vervuld heeft. Voorts leidt Hij u in de hoofdstukken Zijner leer, hoe Hij voor u van God is uitgezonden; hoe Hij is geworden uit een vrouw, geworden onder de Wet; hoe Hij een vloek geworden is voor u, om u van de vloek der Wet te verlossen, en hoe Hij u een eeuwige zegen, eeuwige gerechtigheid, eeuwig leven heeft aangebracht van de Vader, — zodat er geen verdoemenis voor u is, omdat Hij u in Zich heeft opgenomen. En zo brengt Hij u naar Gethsémané, voert u voor de geestelijke en voor de wereldlijke rechterstoel; Hij neemt u met Zich op Golgotha, aan het kruis, in het graf; Hij staat met u op uit de doden, vaart met u op ten hemel. Alsnu verrast Hij u, zeggende tot u: Zie, dit Mijn paradijs is het uwe; gij hebt de verlossing van al uw misdaden in Mijn bloed; gij hebt recht op de liefde mijns Vaders, recht op de erfenis. En met dit Zijn onderwijs, waarin Hij gedurig het geloof in uw hart werkt, herschept Hij u, geeft u Zijn gezindheid, ook Zijn Geest, en werpt akkoord Zijn licht, het licht Zijner genade, op dit „Gij zult niet”, opdat gij gedurig op Hem ziet, u

Gods, die over de aarde gaan, en er zo weinig opmerking is. „Ga henen, mijn volk! ga in uw binnenste kamers, en sluit uw deuren na u toe; verberg u als in een klein ogenblik, totdat de gramschap overga". Wees stil mijn ziel! Stil tot God! „Want ziet de HEERE zal uit Zijn plaats uitgaan, om de ongerechtigheid van de inwoners der aarde over hen te bezoeken". „God zal opstaan, Zijn vijanden zullen verstrooid worden, en Zijn haters zullen voor Zijn aangezicht vlieden. Maar de rechtvaardigen zullen zich verblijden; zij zullen van vreugde opspringen voor Gods aangezicht, en van blijdschap vrolijk zijn".

Wat een rijke genadegave, iets te mogen leren van dat stil zijn tot God! Stil te zijn is een moeilijke les, maar wel een nuttige en noodzakelijke les. Martha kon zelfs in de tegenwoordigheid van de Heere Jezus maar niet stil zijn. Zij was maar bezig met veel dienen, zodat de Heere tot haar moest zeggen: „Martha Martha! gij bekommert en onrust u over vele dingen, maar één ding is nodig. Maria heeft het goede deel uitgekozen dat van haar niet zal worden weggenomen".

In alle stilte had Maria een plaats gevonden aan de voeten van Jezus, om door Hem geleerd, door Hem onderwezen te worden. Geen betere plaats dan deze plaats, de plaats van het stil zijn tot God.

Staan wij dan ook in vakantiedagen naar deze plaats.

„t Is al jaren geleden dat de bekende schrijver en dichter A. Wapenaar schreef over „radio-gevaren". Eén van die gevaren noemde hij het wegnemen van onze stilte. Hij merkte daarbij op:

'k Min de stilte in haar wezen,
'k Min de stilte die bezielt,
Zij die alle stilte vrezen,
Hebben nooit hun hart gelezen,
Hebben nooit geknielt.

Vergeet wij dan de stilte niet in deze tijd vol radio-gevaren en allerlei andere amusements. Om zich even uit te tillen uit de drukte van het tegenwoordige leven spreken sommige mensen wel over een z.g.n. „stille tijd". Zo lazén wij laatst in een van de drukke straten van onze hoofdstad op eenmaal een bordje met het opschrift: „een kwartier voor God". Van de 24 uur die God ons geeft elke dag, wordt dan opgeroepen om een kwartier aan God af te staan. Tekent dat niet duidelijk de overspannen, rusteloze mens van onze tijd? De Heere vraagt echter geen kwartier, maar de Heere vraagt heel ons leven! Heel ons leven dient te staan in het teken van dat stil zijn tot God, van het leven niet alleen langs de horizontale lijn, maar vooral van het leven langs de vertikale lijn. 'd Ogen houdt mijn stil gemoed opwaarts om op God te letten. Dan moeten wij wel door de wereld, maar tonen in heel onze levensopenbaring dat wij niet zijn van de wereld. Dan worden wij gasten en vreemdelingen op deze aarde, omdat wij zoekers zijn naar een beter, naar een hemels vaderland. Wat zegt de Schrift dan van zulke gasten en vreemdelingen, die door de wereld vaak worden bespot en uitgelachen? De Schrift zegt: „Daarom schaamt God Zich hunner niet om hun God genaamd te worden, want Hij had hun een stad bereid".

M. Baan.

Boekbespreking

Stemmen uit Wittenberg, preken, artikelen, brieven enz. van Dr. Maarten Luther en zijn tijdgenoten. Uitgave van De Gereformeerde Bibliotheek te Goudriaan (Z.H.).

We hebben hier de tweede en derde bundel voor ons. We maakten al eerder melding van deze uitgave. Deze bundels bevatten gedeelten van het hoofdwerk van Philippus Melancthon: *Loci Communes* of De voornaamste theologische bewijsgronden. In bundel 2 vinden we een voorrede van Calvijn, een heil de lezer en een voorrede van de schrijver en dan verder over God, de schepping, de oorzaak van de zonde en de vrije wil. De volgende bundel handelt over de zonde en over de wet van God. Melancthon nam een aparte plaats in onder de hervormers en het is goed, dat ook aan zijn werken blijvend aandacht geschonken wordt. Daarom willen we ook deze uitgave van harte aanbevelen. De bundels kosten f 3,- per stuk.

Stemmen uit Genève, preken, artikelen, brieven, enz. van Johannes Calvijn.

Uitgave van de Gereformeerde Bibliotheek te Goudriaan (Z.H.).

Deze bundel bevat preken over Job 5: 17 - 6: 30. Op duidelijke wijze geeft Calvijn een toepasselijke verklaring. Er staat in deze preken veel, dat getuigt van het inzicht van Calvijn in de Schrift. De preken bevatten woorden van vermaan, maar ook van onderwijs en troost voor hen, die de Heere vrezen. We kunnen deze *Stemmen uit Genève* van harte aanbevelen. Dit is de elfde bundel. Elke bundel kost f 3,-. Volgens aankondiging volgen er nog enkele bundels met preken over Job. Daarna krijgen we weer de nodige variatie.

Jaarboek 1970 van de Christelijke Gereformeerde Kerk in Nederland, Uitgeverij D. J. van Brummen te Dordrecht.

We ontvingen dit boek begin juni. Dat is vrij laat. Van de op blz. 3 genoemde belangrijke kerkelijke data waren er al 4 van de 8 voorbij. Dit is volgens de redactie te wijten aan de heel late inzending van de kopij door niet weinigen. Onze opmerking is dus geen verwijt aan het adres van redactie of uitgeverij.

Het werk ziet er goed verzorgd uit. We kunnen blij zijn het weer in ons bezit te hebben. Het bevat vele gegevens, die telkens weer bij de hand moeten zijn. Het moet bijgehouden worden wil men het voortdurend met vertrouwen kunnen raadplegen. We gaan aan alle kerkelijke gegevens voorbij. Alleen willen we deze opmerking maken, dat het van belang blijkt, dat iedere gemeente of vereniging of persoon of wie ook nagaat of de gegevens wel volledig en juist zijn. Ik vermoed, dat daar nog wel iets aan ontbreekt. Ik vond b.v. op blz. 22 niet het telefoonnummer van A. van Rossem vermeld, terwijl deze wel aangesloten is. Hier hebben de belanghebbenden zelf een taak.

Na de gewone gegevens vinden we nog enkele artikelen. Het eerste, getiteld *Onze kerken in 1969*, is geschreven door Ds. J. H. Velema. Het is een gedegen artikel, dat onze volle aandacht verdient. Naar aanleiding van dit artikel willen we iets opmerken. De schrijver bespreekt de gebeurtenissen in Arnhem. Het is opmerkelijk, dat in die gemeente, omdat enkele leden dat vroegen, na allerlei besprekingen een tweede preekplaats werd ingesteld. Het ging in wezen om een voorwerpelijke richting te treden te stellen. We gaan natuurlijk niet op deze zaak in. Maar we moeten constateren, dat in verschillende andere gemeenten soortgelijke moeilijkheden ontstonden. Dan lag de oorzaak in allerlei vernieuwingen en veranderingen. Een deel van de gemeente wilde dan blijven bij het oude, niet alleen wat de vorm betreft, maar ook wat de inhoud van de waarheid aangaat in een onderwerpelijke prediking van het Woord. Zij krijgen geen voet aan de grond en voorzover we weten is voor hen nergens een weg geopend als in Arnhem. Het gevolg is, dat we op verschillende plaatsen leden naar andere kerken zagen overgaan. Dat moeten we erg betreuren.

Verder vinden we een In memoriam, waarin gesproken wordt over de predikanten W. A. Zijlema en A. Ponstein, die heengingen. Voorts een artikel van Prof. Dr. M. Boertien over: Indien ik u vergeet, Jeruzalem... en tenslotte een bijdrage van Ds. L. C. den Boer over De koster tussen de kerkelijke functionarissen. We vinden dit artikel minder geslaagd, omdat de wijze van voorstelling wel wat overdreven is. Er wordt van een koster veel gevraagd. Dat is waar. Maar gelukkig zijn er nog mensen, die zich in liefde voor deze arbeid geven. Daarbij is de vrouw van de koster van even grote betekenis. Zij heeft haar eigen plaats. Over haar spreekt Ds. Den Boer helemaal niet. Dat is een gemis. We menen, dat de arbeid van koster en kosteres door kerkeraad en gemeente nooit genoeg kan worden gewaardeerd.

Het jaarboek kost f 3,90. Van harte aanbevolen.

Petrus' geloofsbelijdenis door Ds. G. A. Zijderveld Uitgeverij W. J. Pieters - Oostburg

Dit is een preek over Johannes 21: 16, door Ds. Zijderveld, die predikant van de Gereformeerde Gemeente te Middelburg is, uitgesproken op 27 april 1969, ter gelegenheid van de openbare belijdenis. De personen, die belijdenis aflegden worden aan het einde met name genoemd. Het waren er 41. Dit is een behoorlijk aantal. Ds. Zijderveld staat dan ook in een grote gemeente.

We kunnen ons voorstellen, dat zij, die belijdenis aflegden en ook vele anderen uit die gemeente graag deze preek in hun bezit hebben als een blijvende herinnering aan deze plechtige ure.

En ook voor anderen kunnen we deze preek aanbevelen. Ds. Zijderveld laat een Schriftuurlijk geluid horen en komt tot zijn hoorders (en lezers) met de ernstige vraag: Hebt gij de Heere lief? Het is zijn hartewens, dat de jonge leden, al is het met een vreesachtig hart mogen antwoorden: Heere, Gij weet, dat ik U liefheb.

De correctie had beter gekund. Overigens is de uitgave keurig. De preek kost f 1,50.

Het nieuwe Jeruzalem door Willem Teellinck Uitgeverij W. J. Pieters - Oostburg

Dit boekje bevat een samenspraak tussen Christus en Maria, zittende aan Zijn voeten. Het begint met een Ten Geleide van Ds. G. A. Zijderveld te Middelburg, die de schrijver en het werkje bij ons inleedt. Hij schrijft o.a.: Dit kostelijk en leerzaam boek is met grote zorg herschreven uit het oud Nederlands in de taal van onze tijd. Dan volgt een Woord vooraf bij de uitgave van 1882 en een opdracht aan Amalia, Prinses van Oranje, geschreven 28 februari 1635, van de hand van Maximiliaan Teellinck, een zoon van Willem Teellinck.

De schrijver van Het Nieuwe Jeruzalem wordt - zo merkt Ds. Zijderveld op - terecht de prediker van het praktisch christendom genoemd. In deze samenspraak - aldus het Voorwoord van 1882 - wordt de Heere Jezus voorgesteld, sprekende tot een behoeftige Hem liefhebbende ziel, die aan Zijn voeten zit; iets dat bij aanvang bij de ontdekking van die uitnemende Persoon, of bij de voortgang bij de uitlatingen van Zijn liefde, zo gaarne door de armen van geest wordt betracht en zij ook volmondig met het hart moeten betuigen: Wie is een Leraar gelijk Hij? (Job 36: 22).

Het werkje is gericht op de praktijk der godzaligheid en zal zeker zijn lezers vinden. We willen enkele opmerkingen maken, die niet op het werkje zelf, maar op de uitgave van nu betrekking hebben.

Op blz. 18 staat: *Geen sterfelijke mens...* Dit moet zijn: *Een sterfelijke mens...* Vroeger stond er: Zo kan ook geen sterfelijke mens hier op aarde in dit leven ooit bekomen ware gerustheid en vrede dan in mijn dienst. Op blz. 22: Blijf daarom bidden en tenslotte *zult* - in plaats van: *zal* - u gegeven worden dat te zien. Op blz. 30: wat gezaaid wordt in *krankheid*... In 1 Cor. 15: 43: het wordt gezaaid in *zwakheid*. Op blz. 39: om naar datzelfde beeld van *klarheid tot klarheid* veranderd te worden. In 2 Cor. 3: 18 staat: van

heerlijkheid tot heerlijkheid. Op blz. 46: omdat ik mij *onderworpen* - in plaats van: *onderwonden* - heb. Op blz. 56: Als de *wereldskinderen* het zo slecht maken... Waarom niet: *kinderen der wereld*? Op blz. 86 is sprake van *gedurige* liefde. Is *durige* liefde niet beter? Op blz. 99: op Mij, uw Geliefden. Dit moet zijn: uw Geliefde.

We zouden nog meer kunnen opmerken, maar laat dit genoeg zijn om te laten zien, dat we het boekje met aandacht hebben doorgelezen. We willen het werk tenslotte van harte aanbevelen.

Het kost gebonden in een mooie band f 7,50.

De nieuwe bijbelvertaling in discussie door Ds. M. Baan Uitgave: Gereformeerde Bijbelstichting G.B.S. Sekretariaat: Mauritsweg 60, Dordrecht.

Dit is de herdruk van een boekje, dat Ds. Baan enige jaren geleden schreef.

Ofschoon - aldus Ds. Baan in een voorwoord bij deze nieuwe druk - jaren terug ongeveer tienduizend exemplaren werden gedrukt, schijnt er nog steeds gevraagd te worden naar genoemd boekje. Dit kan mij alleen maar verblijden. Door de actie van „Standvastig" en de oprichting van de G.B.S. is wel gebleken dat de Bijbel in de statenvertaling nog steeds leeft bij ons volk, ondanks aanprijzing en gebruik van de nieuwe vertaling.

De laatste jaren - ook hier heeft Ds. Baan het woord - hebben ook getoond dat de uitgave van de nieuwe vertaling niet op zichzelf stond. De achtergronden waren het begin van steeds nieuwere vertalingen, tot op de vertalingen in de vulgaire straattaal toe, om over de oecumenische vertaling maar niet eens te spreken. Zou de aktie tot het behoud van de statenvertaling niet gevoerd zijn, wij waren onze oude statenbijbel mogelijk reeds lang kwijt geweest. Hoe langer hoe meer blijkt immers, dat de geest van de tijd niet is de Geest der Schrift. Aanpassing aan de geest des tijds ontkracht al meer en meer het woord van de apostel Paulus: „Dewelke wij ook spreken, niet met woorden, die de menselijke wijsheid leert, geestelijke dingen met geestelijke samenvoegende" (1 Kor. 2: 13).

Het is voldoende op deze wijze de aandacht op dit boekje te vestigen.

Het kost f 1,-.

B.

HET REFORMATORISCH DAGBLAD.

Op 10 juli 1970 werd in de aula van de scholengemeenschap „De Driestar" te Gouda de tweede jaarvergadering gehouden van de „Stichting Reformatorische Publikatie" te Driebergen. Deze vergadering werd zeer goed bezocht door de leden van het stichtingsbestuur, de Raad van Toezicht, de werkkommissies, adviseurs en de Raad van Bestuur van „Het Reformatorisch Dagblad N.V."

Na het gemeenschappelijk zingen van Psalm 119: 18 opende de voorzitter van het bestuur, de eerw. heer G. den Boer, de vergadering met Schriftlezing en gebed. In zijn openingsrede stond de voorzitter stil bij het gehele verloop van de aktie tot uitgave van een Reformatorisch Dagblad, waarbij hij wees op de verschillende factoren die tot nog toe de daadwerkelijke uitgave verhinderden. Met klem riep hij echter een ieder op om in het oog te houden hoezeer de aantasting van de Naam en Zaak des Heeren als met de dag toeneemt. Er wordt gegrepen naar het toevertrouwde pand, naar de Schriftuurlijke Godsopenbaring. De dingen, waarvan Lucas zegt dat zij onder ons volkomen zekerheid hebben, worden als verouderd en onwaar voorgesteld. Daarom moet ieders verzuchting zijn, dat de Heere vasthoudt en door de nood uitdrijft, opdat ons volk het zozeer begeerde dagblad als een gave ontvangen mag.

Uit de acht volgende jaarverslagen werd hierna de vergadering op de hoogte gesteld van het gehele gevoerde beleid en de resultaten. Het bestuur bleek volgens de sekretaris, Ir. B. J. van der Vlies, zodanig uitgebreid dat de kerkelijke verhoudingen beter tot hun recht kwamen. Inmiddels was door de Stichting een N.V. opgericht. De Stichting blijft nu in hoofdzaak het principiële gedeelte verzorgen, terwijl de N.V. werkt aan kapitaalvorming, redaktie, directie en drukkerij. Dit alles toonde prachtige vorderingen en hoopvolle vooruitzichten, hoewel de aanvankelijke streefdatum reeds werd overschreden. Een bijzonder gunstig beeld vertoonde ook het jaarverslag van de penningmeester, Ir. L. A. Jansen, dat ontroerende bleek gaf van medeleven uit vele plaatsen. Er is bijzonder mild geofferd door het verstrekken van giften en het kopen van aandelen. Ook dit is zeer hoopgevend. Dhr. J. C. Jongeneel, propagandasekretaris, getuigde van het prachtige vrijwilligerswerk door geheel het land, waardoor het aantal abonnees nu al oploopt tot plm. 16000. De sekretaris van de N.V., dhr. L. H. Oosten, gaf - bij verhindering van de president, dhr. A. H. Blok - blijk van de gunstige kontakten met drukkerijen en sollicitanten en gaf hoop op een spoedige verschijning.

Nadat tot verschillende personen een hartelijk dankwoord werd gericht, sprak Ds. B. Haverkamp (bij verhindering van de voorzitter van de Raad van Toezicht, Ds. A. Vergunst) het slotwoord uit. Hij verklaarde daarbij weer redenen tot nieuwe moed te hebben ontvangen. Daarom wekte hij de aanwezigen van harte op om in het geloof voor deze zaak te blijven strijden. Wel zou het een groot wonder zijn als iemand in waarheid kon zeggen er geloof voor te hebben. Maar een ieder is toch gehouden om in de weg des gebeds daarvoor te worstelen. Aldus Ds. Haverkamp, die tevens deze goede vergadering met gebed besloot.

Gezond vermageren?
Veilig vermageren?

JAI DAT KANI!

Kuur voor een maand f 6,75

DROGISTERIJ SIKKING

BARREVOETESTR. 5 - HAARLEM
Telef. 023-312882 - Giro 190609